

GORENJEJEC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na doma 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za Nemčijo 4 marke, za Ameriko 2 dolarja. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. Uredništvo in upravništvo je na pristavi g. K. Floriana v «Zvezdi». Izdajatelj in odg. urednik Mir. Ambrožič. Rokopisi naj se pošljejo, če mogoče, že med tednom.

Izhaja vsako soboto
zvečer

Inserati se računajo za celo stran 50 K, za pol strani 30 K, za četrt strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za peti-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. — Upravništvo naj se blagovoljivo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Vsem sotrudnikom, naročnikom in prijateljem našega lista želi

vesele
velikonočne praznike

Uredništvo in upravništvo.

Cerkljanska fara za železnico

Motnik - Kamnik - Cerklje - Kranj.

(Javni ljudski shod pod milim nebom v Cerkljah dne 9. aprila 1911.)

Javni ljudski shod za železnico čez Štajersko na Motnik po tuhinjski dolini na Kamnik, Cerklje in Kranj, sklican po «Gorenjski kmečki stranki» v Cerklje, se je obnesel na cvétne nedeljo nad vse sijajno. Ker je bilo nemogoče, da bi prišli vsi udeleženci pod streho precej obširnih Matevževih spodnjih prostorov, se je vršil shod

pod milim nebom, na prostem.

Navzočih je bilo najmanj 600 ljudi iz vseh vasi cerkljanske obširne občine, nekaj tudi iz šenturske in drugih, kateri so energično in dostojno manifestirali in zahtevali:

Hočemo železnico iz Kamnika skozi Cerklje v Kranj.

Kako navdušenje za železnico vlada pri prebivalstvu, kaže značilni dogodek, da se je po shodu zglasilo več takih oseb, katere nimajo svojega lastnega premoženja ter stanujejo po hišah, s ponudbo: Kakor sem reven in sam potreben denarja, takoj plačam deset kron iz svojega v ta namen, če pride klic po darovanju prestoveljnih deneskov.

Shodu tudi prav nič ni škodovalo, da je par dni poprej nek domisljav in napuhnen klerikalni profesor delal proti shodu, vsled tega, čujte — ker so se tiskala vabila, oziroma lepaki za shod v Kranju! So res čudni nekateri ljudje. V Cerkljah so taka svarila že skoro takorekoč «glas vpijočega v puščavi». «Slovenec» je celo vedel povedati: politiziralo se bode na kmečkem shodu in pokopalo železnico. Toda shod je pokazal, da imajo pristasi kmečke stranke desetkrat več smisla za resno delo, vsesplošne krajevne zadeve in potrebe, kakor takozvani «ljudski prijatelji ali «Slovenčevi» pristasi». Na shodu kmečke stranke se ni slišala ni ena hujskajoča beseda proti komu ali celo o politiki. Govorilo se je zgolj stvarno, kar se v Cerkljah se ni slišalo od Demšarja, Jarca ali celo Kreka.

V sledečem podamo poročilo, kakor nam je došlo:

Imenom sklicateljev, oziroma «Gorenjske kmečke stranke» je otvoril shod kmalu po končanem nauku g. Jože Jenko. Naznani, da je bil obveščen o vrščem se shodu glavni deželni železniški odbor, lokalni železniški odbor za progo Motnik - Kamnik - Cerklje - Kranj in vsi poslanci, ki zastopajo kraje, kjer bi tekla železnica. Ostali se vsi doma in molčali. Predlaga, naj se izvoli predsednikom shoda g. Tomaž Zupin in zapisnikarjem g. Fran Ahlin. Ta predlog je bil soglasno sprejet.

Predsednik se zahvali na zaupanju častnega mesta in podeli besede J. Jenku, kateri govori približno takole:

Važno in pereče vprašanje za prebivalstvo gorenjske ravnine od Kamnika do Kranja je vprašanje železnice, katera bi vezala med seboj ta dva

kraja in bi tekla po naših gozdih. Speljana bi bila iz sosednje štajerske dežele mimo Motnika, po tuhinjski dolini na Kamnik, odtod po podgorakem polju skozi občine Križ, Moste, Kaplja vas, Klanec, Breg, Nasoviče, Lshoviče, Zalog, po ozemlju velike cerkljanske občine, šenturske in predoseljske do Kranja. Tukaj bi bila zvezana z nedavno dodelano progo tržiške železnice in takoimenovano gorenjsko ali cesarjevič Rudolfovo železnice. Od Kranja bi tekla na Skofjo Loko, po poljanski dolini, Zreb, v Idrijo in nadalje do morja. Vsakdo ve, da se ravna vrednost kraja po obilici občil, bodisi dobrih, trdnih, pametno speljanih cest, še bolj pa pridobi vsak kraj s tem, ako je zvezan z železno cesto, ako pridrdra v obližju «lukamatija», ako ima kraj ugodne zveze z železnico.

Kaj pomaga, če ima se tako rodovitno zemljo, zaraščene gozde, razvite živinoreje, prasičjereje in kar je s tem v zvezi, ako ima kraj zdrave, ugodno podnebje, prikladno privablivi tujecev ob poletnem času, da bi se radovali med zdravim zrakom v presti naravi, če pa ni železnice, da je omogočeno hitro potovanje. Naj ljudstvo takega kraja pridela še več žita, naj ima še tolike bogastva v gozdih in gorah, svojih pridelkov, svojih izdelkov ne more spraviti v denar, ker dovoz skore toliko stane do železnice, kar se izkupi za blago. In ravno ti kraji, katere sem poprej našel, imajo vse to, kar sem omenjal ravnokar. V teh krajih, posebno še v cerkljanski naši okolici, je dobiti vsega, promet s tujci bi se krasne vpeljal, ko bi imeli najpotrebnejše, po čemur hrepenimo vsi, česar želimo vsi ko bi imeli železnico.

V pogorju šenturske gore se nahajajo bogati podzemski zakladi premoga, katerega pa doseda

PODLISTEK.

Velika noč.

V čitalnici se je zbrala na Veliko soboto mestna elita kakor že par let in zopet je bil izmed vseh najzabavnejši in najveselejši dr. Kržan.

«No, sedaj pa nam povej, ko si že parkrat obljubil, za kaj ti je Velika noč tako pri srcu!»

Dr. Kržan je povzdignil kozarec, izpil na dušek in izpolnil prošnjo sodniku Hudecu z zadovoljnim nasmehom.

«No, da vam ustrezem, naj bo, dasi je to čiste navadna zgodba, pravzaprav tako neznaten dogodek, da skoro ni vreden spomina, a jaz se ga spominjam z veseljem, ker mi je bil v gotovo resitev. Če bi se ne zgodilo, kakor se je, in za kar pojem hvalo vsem svetnikom, kar jih je v pratiki, bi bil danes oženjen puščobnež.»

Nato je srknil dvakrat iz kozarca in nadaljeval: «Pred petimi leti sem stradal na Dunaju kakor jih strada mnogo še dandanes za ta prokleti nič, ki nam ga nudi življenje, zakaj, takrat sem bil mlad, zaljubljen v vse dobro in lepo, a najbolj v svojo Angelo, ki sem jo moral pustiti v domovini. No, in ljubil sem tisto dekle bolj, kakor veren kristjan po mrtvo izveličanje, sanjal sem o njej vse dni in vse noči in bil morda več bolan zaradi nje, kot zaradi lačnega želodca. In seveda, ljubila me je tudi ona zelo... Pisma so prihajala, mokra od njenih solz, in ko bi prekoval vse poljube, ki mi jih je pošiljala, v svetle zvezde, bi ne

ostalo na nebu niti za palec temnega prostora. Tako je bilo z nama in jaz sem presedel z veseljem pri knjigah cele noči, samo da ji zagotovim srečno bodočnost. Ko bi se mogel povspeti do cesarja, bi se gotovo tudi odločil za kaj takega, samo če bi zahtevala ona, pa naj bi me stalo še toliko in toliko trpljenja! Tako je, če je človek rajljubljen in močan v enaki meri. Kaj je torej čudno, če sem hotel svojo Angelo za piruhe vedno s čim razveseliti. In zato sem zbiral skozi vse leto desetice in jih metal nalašč v zato pripravljeno skledico, vsak vinar, ki sem ga mogel prihraniti, sem položil kupčeku in če se je nabiralo le prepočasi, sem parkrat opustil večerje, drugič zopet kosilo ali zajutrki in z veseljem sem prešteval včasih zvečer, koliko sem že prihranil. Štel sem in štel in ugibal, kaj bi ji mogel kupiti za tiste kronice, a vse se mi je zdelo preskromno in naposled sem si naložil davek cele na tobak in prihranil tako zopet vsak teden par vinarjev več. Teško se je bilo prsmagati in hoditi s praznim želodcem, ko so počivale doma v skrinjici srebrne kronice, a misel, da razveselim za piruhe Angelo s tem ali onim darilcem, mi je bila trdna opora, da sem vstrajal. Prejšnje leto sem ji kupil prstan s tremi dragocenimi kamni in bila ga je vesela, da se mi ni mogla dovolj zahvaliti. Tisto leto pa sem se namemil, da ji kupim zlato zapestnico, zato sem hranil na vse kriplje in načine. Moogokrat sem živel cel dan samo ob kruhu in vodi in to je bilo tudi največ vzrok, da sem na pomlad tisto

leto obohel. Počutil sem se tako slabega, da sem komaj lazil k predavanju, oči so mi pešale, da sem se naposled odločil, peljati se domov še pred velikonočnimi počitnicami. Angeli nisem pisal ničesar o svojem prihodu, hotel sem jo presenetiti. Kupil sem ji zlato zapestnico, katero sem ji hotel izrečiti za piruhe lastnoročno. Tako sem se odpeljal proti domu, vesel, poln hrepenenja, dasi sem bil ves nadložen in bolan.

Kako dobro se še spominjam tistega večera, ko sem se pripeljal v Ljubljano. Hladno je bilo, skoro mrzlo. Ulice so bile blatne in puste. A kaj sem se brigal jaz za vse puščobe, ki se je vlačila po ulicah! Napotil sem se naravnost na njeno stanovanje, a je nisem našel doma. Zato sem krenil po mestu, da jo morda kje srečam.

Ravno me je ustavil nek znanec, ko je zagledal na drugi strani ceste v spremstvu nekega pustolovca. Čudno se je moral izpremeniti tisti hip moj obraz, ker cele detični znanec je opazil to moje nenadno razburjenost, ko je videl, kam blodijo moji pogledi, se je nasmehnil skore zlobno: «Ab, saj sem že slisal nekaj,» je dejal, «da sta si s tisto stvarico precej bližnja. Beži, beži! Vsak dan jo vidim s kakim gisdalinom.»

«Lažes,» sem mu siknil v obraz in bil sem tudi prepričan, da laže. Ali lagal ni. Še tisti večer sem se prepričal o njeni nezvestobi. Vršalo mi je po glavi in hodil sem iz ulice v ulico, dokler nisem ostal na mostu in se zasmejal sam sebi. Segel sem v žep in zapestnica je sfrčala v vodo.

odkriti ni moč, dokler ni železnice, ker nihče ne boče tolike nespameten, da bi zakopal svoj kapital tja, kjer se mu primerno ne obrestuje.

Veliko se je govorilo zadnje leto, da se gotovo spelje po naših krajih železnica od Kamnika na Kranj, posebno od tedaj, ko se je ta črta na kranjskem železniskem shodu dne 24. januarja 1910 v Ljubljani oficijelno sprejela v program, da se ima zahtevati in graditi ena med prvimi. Vse je bilo veselo in radostno na tej pridobitvi, ter je tudi kazalo vse dobro, kajti do Kamnika je celo trasa že izgotovljena ter baje cele na stroške interesentov po prostovoljnem pokritju, in sicer v lanskem letu. Omeniti mi je, da so merili železnico od Kamnika po kranjski ravnini, in sicer ravno skozi cerkljansko občino, Velesovo, Šentur pred nekako 45—50 leti in ti načrti leže gotovo nekje postene zaprašeni.

Ko je že vse ugodno kazalo, da za železnico iz Stajerske po tuhinjski dolini na Kamnik in sveda potem nadalje proti Kranju ne boče nikakih posebnih zaprek, tedaj se je podalo na Dunaju k železniskemu ministarstvu odposlanstvo Domžalcov dokazovat in s prošnjo, naj se gradi železnica od Motnika ne po tuhinjski dolini na Kamnik, temveč od Motnika po predoru čez hrib Kozjek na Blagovico, po takoimenovanem Črnem grabnu na Domžale. Dokazovali so, da bi bila ta proga cenejša, imela bi več izvoza, ker so baje hribi okrog sv. Valentina bolj zaraščeni z gozdi nego po tuhinjski dolini, in od tam dalje, in da bi bila krajša gradnja, ker se spoji v Domžalah lahko s sedanjo železnico Ljubljana-Kamnik. Da bi bila ta proga krajša nego po tuhinjski dolini, je neresnično, pač pa je res, da bi bila daljša dva km in za cela dva milijona dražja.

Umevno je, ko bi bil odrezan Kamnik od nove proge, da estanejo za dolgo dobo tudi kraji med Kamnikom in Kranjem brez železnice.

Dosegli so toliko, da je dala vlada nekemu inženirju nalog, naj res trasira progo do Motnika na Domžale na vladne stroške, kar se prav sedaj godi, ter mora biti načrt narejen baje do meseca avgusta. In če sem prav poučen, so plačali traso Motnik-Kamnik prebivalci teh krajev, za načrt proge Motnik-Domžale pa izplača vlada iz svojega 50.000 kron.

Konec prih.

Gospodarski del.

Mestna hranilnica v Radovljici.

Koncem preteklega leta je zaključila naša hranilnica petnajsto upravno leto. Kljub temu, da so bile razmere na denarnem trgu zopet jako neugodne, dossegla je vendar izmed vseh prejšnjih let najvišji denarni promet. Zaznamovati moramo osobito denarni promet s hranilnimi vlogami, kateri znaša v preteklem letu nad dva milijona kron. O splošnem poslovanju pa priobčimo slavnemu občinstvu sledeče podatke: Denarnega prometa je

imela hranilnica: Na prejemkih K 2 872 753 46, na izdatkih K 2 867 941 59, skupno K 5 740 695 05. Hranilne vloge: stanje dne 1. januarja 1910 K 3 400 211 89, od strank vloženo leta 1910 K 1 035 133 99, kapitalizovane obresti leta 1910 K 138 691 37, skupno K 4 574 037 25. Dvignjeno leta 1910 K 1 028 859 92 iznaša stanje vlog koncem leta 1910 K 3 545 177 33, za katere se je izdalo do 31. decembra 1910 11 055 knjižic. Stanje vlog se je zvišalo za K 144 965 44. Hipotekna posojila: stanja dne 1. januarja 1910 K 2 478 111 04, v letu 1910 se je izplačalo 118 strankam novih posojil K 421 637 42, skupno 2 899 748 46. Od strank se je vrnilo K 236 640 11, iznaša stanje koncem leta 1910 2 663 108 35. Stanja hipoteknih posojil se je zvišalo za K 184 997 31. Merice: stanje eskomptovanih menic 1. jan. 1910 K 318 054 59, tekom leta se je eskomptovalo za K 592 865 85, skupno K 910 920 44. Realizovalo se je za K 530 205 85, stanje 31. dec. 1910 znaša K 380 714 59. Vrednotni papirji: stanje 1. januarja leta 1910 K 433 540 85, tekom leta 1910 se je nakupilo za K 80 049 95, skupno 513 590 80. Valed izrebanja se je prodalo za K 50 397 —, izguba po kurzu 31. decembra 1910 in pri prodaji K 1 598 95, skupno K 51 995 95, iznaša stanje 31. dec. 1910 K 461 594 85. Zvišalo se je v l. 1910 za 28 054 —. Tekoči račun; stanje 1. januarja 1910 s kapitalizovanimi obrestmi K 96 610 90, na oženo v letu 1910 K 423 266 63, skupno K 519 877 53. Dvignjeno K 446 461 24, ostanek K 73 416 29. Kapitalizovane obresti leta 1910 K 3 874 90, stanje 31. decembra 1910 iznaša K 77 290 58. Čisti prebitok iznaša za leto 1910 iz upravnega imetja K 13 321 70, iz splošnega rezervnega zaklada II. K 2 213 47, in iz splošnega rezervnega zaklada II. K 3 779 47, skupno K 19 314 64 — V sled sklepa upravnega odbora iz leta 1910 je obrestovala hranilnica v celem letu vse hranilne vloge po 4 1/4% z dvakratnim pripisom obresti h kapitalu. Obresti pri posojilih pa so ostale neizpremenjene — celo nasprotno — hranilnica je kljub lanski demarni draginji obrestno merilo pri posojilih različnim občinam, katera so znašala koncem imenovanega leta pol milijona ravno tako kot prej za 1/4% znižala. Temu je vzrok, da se je letni prebitok iz upravnega imetja znatno znižal. Zato pa smemo ponosno reči, da naša hranilnica — razun drugih ugodnosti — tudi s samimi obrestmi zastopa ne le svoje koristi, temveč koristi celega našega ljudstva in upamo, da bodo cenjeni zastopniki naših gorenjskih občin naš zavod vsestransko podpirali ter vsem svojim občanom priporočali — vsled česar nam bo možno ugodnosti v našem celem okraju še bolj širiti.

Tedenski sojem v Kranju dne 10. aprila 1911.

Cena od kilograma žive teže: 96—98 vinarjev za pitane vole domače, 90—94 vinarjev za domače srednje pitane vole, 82—86 vinarjev za nepitane domače vole, 00—00 vinarjev za bosansko goved, 1 K do 1 K 16 vin. za teleta in 0 K do 0 K 00 vin. za prešiče za rejo, 1 K do 1 K 18 vin. prašiče za mesarja. — Pšenica K 11 50 proso, K 7 50, rž K 8 50, oves K 9 —, ajda K 8 50, repno seme K —, detelno seme 60 K do — K, fižol, ribičan K —, mandalon K —, koks K —, krompir K 3 50 za 50 kg.

ga utemeljiti z električnimi in kemičnimi vplivi. Dalje teorija l. 1740 v Nasavi rojnega Jung Stillinga, imenovana pneumatologija, ki uči, da obstoji človek iz treh bistvenih delov, namreč iz okornega, masivnega telesa, živcev in duše, katera naj bi bila od boga in katero neposredno veže živčevje na telo. Z magnetizovanjem se ta zveza razdruži in tako je mogoče duši duševno delovati in videti. Ta teorija je najbližja okultizmu, skoro enako pa oni strogih spiritistov, ki istotako menijo, da obstoji človek iz treh delov in sicer iz materijelnega in astralnega (finega) telesa in duše, ki je princip neumrljivosti. Ko človek umrje, tedaj se loči duša od telesa (materielnega) ki razpade, obleče pa se v astralno telo; duša namreč ne more neposredno delovati na materijelno telo, zato potrebuje sredine in ta je astralno telo. Pri tem igrajo torej veliko vlogo živci oz. živčevi fluidi, ki imajo električne lastnosti. Samoobsebi je umevno, da mora imeti povsemtem astralno telo isto postavo, isto velikost, skratka obliko materielnega telesa, ohrani pa isto tudi po ločitvi od njega. Ločitev, ki nastopa n. pr. v višjih stadijih hipnoze, somnambulizma, ali v kaki drugi višji ekstazi sploh, imenuje navadno ljudstvo «dvojništvo» (Doppelgänger). Zgodi se lahko, da zapusti astralno telo človeško truplo povsem ali pa le deloma; v zadnjem slučaju se potem imenuje ta ločitev eksteriorizacija astralnega telesa. Nekaj posebnega je pri tem, da občuti človek pri eksteriorizaciji dotike, suške, ki jih

Petni spomini.

Dalje.

Oglejmo si nekatere znamenitosti priske bolj podrobno!

Mestni oddelek «stare mesto» je bil sveječasno obdano z mračna zidovjem. Osem velikih, mečnih stlpov je bilo umeščeno na posameznih mestnih uhodiščih.

Ostanek iz starodavnih časov je krasen, velik, bogat izklesanih in izrezanih okrasov smodiščni stlp gotiskega sloga, stoječ ob uhodu v «celotne ulice». Zdati se je pričel v letu 1475; vendar ga je zadnje čase praska občina dala ekusno prenoviti in renovirati. Tik poleg tega stolpa postavljena je veličastna nova stavba narodni dom, kateri stane več milijonov in je bil ves denar nabran iz prostovoljnih darov. Baje ta dom še ni izročil svojemu namenu.

Drug tak stolp, ohranjen izmed osmeru stolpov, stoji ob uhodišču na Karlov most in pred Klamentinom, t. j. poslopjem, kjer je nastanjen univerzni oddelek teološke fakulteta, imenovan staromestni mostni stolp. Znamenit in bogat okrasja je toliko kot prvomenovani. Tudi tega stolpa zunanost je bila pronovljena leta 1874—1878.

Moč in stabilnost tega stolpa je bila preizkušena posebno za časa tridesetletne vojske, ko so Švedi štiri tedne naskakovali in obstreljavali staro mesto in nise temu stolpu nič škodovali.

V stolpu samem je sedaj mali muzej. Svoječasno so bile razstavljene v železnih posodah glave ohih plemeništev, kateri so bili obglavljeni 21. junija 1621.

Karlov most veže staro mesto z mestnim oddelkom «mala stran». Je najstarejši in najznamenitejši mestni most. Prvi temeljni kamen za zidavo tega mostu so položili 3. julija 1357, ob prisotnosti cesarja Karla IV. Ker so stavbi mostu večkrat škodovala povodnji, bil je popolnoma dokončan leta 1503. Poprej je stal na tem mestu lesen most iz prostih časov začetka mesta.

Tudi leta 1890 je odnesla in raztrgala velikanška povodenj del mostu. S popravili so takoj pričeli ter ga izročili par let nato zopet prometu.

Most je dolg 505 m, širok 10 27 m, ima 16 lokov oziroma obokanih vodnih odtokov. Postavljenih je na njena 30 kamenitih spomenikov, najstarejši obstoje iz 18. stoletja.

Najznamenitejša je pri tem mostu, da ni zidan v ravni črti, temveč je precej upognjen oziroma zavit. Mostne odprtine za odtok vode so tako velike, da gredo skozi veliki in dolgi plavi lesa, katerega vozijo po Veltavi. Ob izhodu mosta na «malo stran» sta postavljena zopet dva stolpa in sicer nesaka. Eden je precej večji od drugega.

Poleg prej omenjenega stolpa stoji Karlov spomenik, postavljen v proslavo 500letnice ustanovitve visoke šole leta 1848. Spomenik s podstavkom je visok 9 48 in vlit v Nürnbergu. Sama postava Karla IV. je visoka 3 80 m. Ob straneh podstavka so podobe nekaterih znamenitih cesarjevih sodobnikov, živečih tedaj v Pragi.

Pozornosti vredna je astronomična ura na mestni hiši, delo mojstra Hagusa iz leta 1490. Ker je bila več časa pokvarjena, popravili so jo leta 1865. Ona kaže solčni vzhod in zahod, izpremembe meseca. Ko bije ure odpreta se sama dva okna nad uro ter se prikaže 12 apostolov s Kristusom in smrtjo v ozadju, ter petelin, kateri zapoje svoj kikiriki, ko ura odbije.

dobi astralno telo; torej jih slednje prenese na materijelno telo. Še bolj čudno in skoraj neverjetno je, da se lahko senzibilujejo mrtvi predmeti n. pr. kake fotografije; če se je n. pr. kaj poškoduje ali rani, občuti človek v štadiju eksteriorizacije isto na sebi. S tem se je veliko pečal pariški raziskovalec de Rochas in popisal tozadevne poizkuse v knjigi «Eksteriorizacija človeška oda».

Eksteriorizaciji nasproten pojem je materializacija, t. j. oblečenje duše v pravo, čisto materielno telo, tako da se napravi neposredno vidno. To se zgodi s pomočjo medijev, pri katerih je ločitev astralnega telesa od materielnega razmeroma lahka. Ker pa je astralno telo neposredno nevidno in ravnotako neobčutljivo, nedovzetno za optične, vidne pojave, zato je treba materializacije, če se hoče opaziti fizikalne pojave. Tako sem dospel do okultizma, ki sicer ne negira možnosti delovanja duhov, vendar pa razlaga in pripisuje spiritistične pojave v prvi vrsti duševnim zmoglostim, recimo magičnim, psihičnim močem, ki bivajo v človeku samem. In dasi stoje ti nazori najbližje onim znanstvenih raziskovalcev, vendar si medsebojno zelo nasprotujejo, to pa radi tega, ker je princip obeh skoro enakih teorij popolnoma nasproten. Znanstveniki namreč trdijo, da je človeška duša nekaj izločeni produkt, ekstrement materije, in izkušajo s tega stališča razlagati spiritistične pojave. Okultizem pa se drži načela, da ne more nikdar in nikjer nastati

Tako, dragi moji, sem bil ozdravljen in z Angelo se nisva videla nikoli več, ali velika noč mi je še vendar vedno v dragem spominu.

G. D.:

Zgodovina spiritizma. Konec.

Kar se tiče Nemčije, jih je bilo zelo malo, ki so vsprejeli kardecizem, pač pa postavili veliko novih teorij. Da v Nemčiji ni bilo s kardecizmom nič, nam že dokazuje žalosten pogin lista «Licht, mehr Licht», katerega je izdajal skozi 6 mučnih let Charles de Rappard z namenom, da bi se razširil kardecizem tudi po Nemčiji. Sicer pripisuje Gessmann to okolnosti, da so Nemci globokoumnnejši od Francozov, vendar sem mnenja, da ta nemška globokoumnost ni posebno globoka, kajti i oni so vsprejeli nekaj precj neumnih teorij, take n. pr. ono o cestnih paglavcih, katere pravi in prvi začetnik je bil že imenovani Davis. Ta teorija si namreč razlaga razne nepopoljne ponrečene spiritistične poizkuse s tem, da pripisuje neuspeh neugotovnosti in hudomušnosti spiritističnih duhov. Slučaj: Tu se vpraša o tej ali oni stvari, ki je resna, pa se dobi popolnoma nasproten in smešen odgovor. Res, duhovita budalost! Je pa nekaj teorij, ki dajo misliti. Na primer teorija kemika in naravoslovca pl. Reichenbacha, ki je izumil kreosot. Ta razlaga spiritistične pojave znanstveno, na podlagi Fluida, katerega imenuje od, iz kojega eksistenco si je trudil dokazati s številnimi zanimivimi poizki in

V zvoniku kapucinske cerkve pa je umeščenih in nastavljenih 27 zvoncev, kateri so tako uglasbeni, da se sliši melodija pesmic, ko odbije uro.

V mestnem oddelku „Hradčani“ se nahaja cesarski grad in mnogo starodavnih in zgodovinskih palač raznih čeških bogatih in starodavnih rodov. S popisom končamo, ker vse treba videti na lastne oči. Vendar rečemo: vredno je pogledati Prago. Človek z ogledavanjem ni takej gotov. Tudi je vse starodavno, vse znamenito. Če greš v gostilno, stojiš pred hišo in jo ogleduješ, kmalu te kdo nagovori, polje v hišo in ti razloži zgodovino hiše prav od početka. Gotovo deluje dostikrat poleg tudi domisljija, da nasprotnik dobi od tujca boljše napitnico.

Po mestu se dobi dosti ljudi, kateri ti radi razkazujejo mesto in te tudi v splošnem informirajo o vsaki stavbi in znamenitosti. Dalje prih.

DOPISI.

Iz potne torbe.

Predoslje — Šenčur — Cerklje.

Pomlad je v deželi, vse je tako veselo, praznično, le jaz sem bil oni dan žalosten, ker sem imel prazno mošnjo — kar mi pade v glavo pametna misel — pod streho je polna skrinja semen, kaj, ko bi tega pretvoril v novce — vidite in tako je prišlo, da sem šel s semeni po svetu.

Veliko pot sem storil in pogledal nemalo sveta ali čestitim bralcema dičnega, ali — kakor ga prevzišem: Bonaventura blagovili imenovati — strastnega „Gorenjca“ hočem danes predložiti le kosček te svoje poti, in sicer od Stortiča do Grintavca, pa še to le v ravnini, ker — oprostite — gore rajše odpod navzgor občudujem, pa še takrat najraje le iz primerne daljave.

Ko je tako sekam urnih krač skozi tiste gozde, ki ločijo Naklo od one vasi, kjer slavnoznan Gortnarjeva mama točijo rujoo višje in različni čuki čukarjoo, dojdem dobrorejenega možička zadovoljnega obrata, ki žene par zavajenih bikov pred seboj. Pogledam nekoliko bolj natančno — glej, saj to je Solncnjek, znani prijatelj prešičev, govedine in klerikalcev.

„Ej, očka, odkod pa,“ ga nagovorim.

„Iz B. na jih ženem, iz B. na.“

„Pa so kaj dragi?“

„No, kaj bo drage, ravno toliko, da sem plačal kofo, drugo je pa dobri kmet dal povrhu.“

„Hej, prijatelj kmeta,“ sem si mislil, a vendar nosi veliki zvonec pri njem in klerikalcih.

Iz Kokrice jo mahnem proti Predosljam. Tam zagledam majhno prodajalno in gostilno — smuknem notri, da a malo privežem dušo, toda uganite, koga dobim notri — Čuka iz Bobovca, bivšega župana in začasnega poslanca.

„Dober dan, Čuk, pardon, gospod Zabret, kako je že kaj?“

„Ej vraga — vse skupaj naj hudič vzame!“

„Temu tako ne uideš, gospod Zabret, ampak dokler ga še ni, tako dolgo pa korajžo!“

Vse moje prigovarjanje ni mnogo izdalo — gospod Čuk mi smet očividno nobene korajže več.

„Veste, zdaj nisem več župan,“ je rekel in gledal žalostno v stran. Zamahnil je z roko, da si

ni bilo še nič mah krog naju in svamežljivo priznal: „Veste človek v naglici velikokrat naredi kakšno neumnost.“ — — —

„Vi, pa neumnost — gospod Zabret!“

„Da, da, tudi britezne glave ga polomimo včasih. Županstvu sem se odpovedal, veste!“

„Nič hudega, saj to še lahko nazaj vzamete!“

„Ne — kar sem storil, sem storil. Odpovedal sem se,“ je nadaljeval žalostno, „le tinto in pero sem si še obdržal, ko mi pa tudi to falira, pojdem pa kam za vrtnarja — — —“

Žalostno je pobesil glavo, jaz pa, ki ne ljubim take družine, sem se poslovil in jo mahnil proti Visokemu.

Tu taberna moj prijatelj in občinski odbornik Kobilekar. Povprašam ženo, kje je, ona pa mi pokaže skozi okno; z neko zgovorno ženico se prav posteno obirata — — — s tako čestitimi imeni ga ona obklada, kot se spodobiti za klerikalnega odbornika.

V Srednji vasi sem se z božjepotnikom in krparjem Ivanom spustil v daljši pogovor; le v primeri daljavi sem moral govoriti z njim — mož je bil namreč ves mlečen.

„N.č. se me boj,“ mi pravi, „veš mlekarji smo, mlekarji.“

„To vidim, — — — Pa gre dobro?“

„Pa še kako! Kar z imelkom bomo zadušili nasprotnike, toliko ga je! Ampak znat' se mora!“

„Jaz občudujem tvoje talente, Ivan!“

„Saj jih tudi lahko! Nasprotnike uženem s tem, da pravim, da bodo falirali — in ljudje pridejo k nam. Če mi pa zmanjka denarja, najamem živinskih vagonov, gospodje mi naženo skupaj babnic — in hajd — ljudje na božjo pot, denar pa v moj žep. Kaj bi bil jaz, ko bi gospodov in žensk ne bilo — navaden šivankar, čna ničla, tako pa vsak pravi, a Ivan, gospod Ivan in daleč po svetu slovi moje ime!“

„Kaj pa v zdravstvenem zastopstvu? Ali te niso mislili narediti za načelnika?“

Tu se je pa veseli možičelj skremtil.

„Naj pa Sajovic bo, če mene za enkrat ne maraj.“ Ampak to pa rečem; še prosili me bodo!“

„Kaj, Sajovic iz Velesovega, da je načelnik? Saj on je vendar liberalac!“

„Pravi, da ni več, . . . Res, lepo črno sukno nosi — nič ne bom rekel, samo pazi naj, da mu je majli ne snedo!“

Na poti proti Šenčurju zagledam čokatega široko stopajočega moža z debelim krtom pod nosom. Mož je bos, ima visoko zavahane hlače, hude oči, pa nil pogled. Bil je Martnjek, vrli šenčurski župan, ki se je ravno jarico.

„No, gospod župan, kako se že kaj počutite?“

Gospod župan se odločil sejalnico, se vsaknil na tla in si obrisal prste ob gola meča.

„Vraga — na Hrvaško bom šel spet!“

„Ampak, gospod župan kdo bo pa potem županil?“

„Kdor hoče — jaz pravim: ali meni večjo plače ali pa grem spet nad kebile!“

„Pa vaši volilci, pa možje, gospod župan, ki se vam izročili to izvanredno čast . . .?“

„V uh naj me pišejo! Kar sem rekel, sem rekel! Pa kebili mi več vrže kot pa ta cela županija!“

iz materialnega duševno, in pravi, da je vzrok nepojmljivosti spiritističnih pojavov iskati le v nezadostnem poznanju naravnih zakonov; znanost je pač prestudirala in obratila mehaniko in druge pojave materialnega, mehanske in druge v duševni naravi pa ji je še skoraj popolnoma nesojna. Da bo to razlaga, dopisujejo dotedaj jasno govornicja v znanosti in dejstvo, da se je zavrglo že mnogo teorij, ki se veljate leta in stoletja za prave. Okultizem je terej ena psihičnih teorij, katere prvi propagatorji so bili psihoteoretiki Wallace, Case in Crookes. Teorija psihične sile leži tudi precej blizu znanstvenih nazorov. Kakor okultizem, tako trdi ona, da je posredovalec psihičnih, spiritističnih pojavov dosežaj sicer še škratjanjama in nepoznana sila, ki biva v človeku, in sicer v živčevju. Pa razlaga te teorije pa iščajo vse komunikacije iz kroga medija in udeleženi oseb; prikazni višjega se daje izpeljati, oz. prenesti na dovtelnost medija; tako n. pr. tiči v mediju samem, da lahko bere misli drugih. Prividigovanja muzice ali kakoga drugega predmeta, trčanje in pod. pa se vrši le veled procesov z imenovano psihično silo, pri čemer velja zakon polaritete kot v navadnem magnetizmu in elektriki (privideno je nemalo, raznovrstno polnjenih in oddajajo isto vrstno polnjenih teles). Te sile se lahko razvijejo vedoma in njih moč ne zavisi samo od klimatičnih in meteoroloških okolnosti, ampak tudi od soglasja, harmonije pri eksperimentovanju udeleženi oseb, posebne pa od medija. Tako je raz-

umeti razne neupneke pristiku ov, ki se tol krat ponestredijo, bodisi, da so udeležene osebe sovražne mediju ali že stvari sami, bodisi da ne verujejo ne v prvega, ne v drugega. Da bi bila ta teorija budalost, si menda nihče ne bo drsnil trditi; nasprotno, zadušiti vse upostevanje, saj se naslanja povsem na znanost. Istotako okultizem, ki se sklada do te in tudi glede te točke povsem z isto; ali kakor sem že preje omenil, okultizem ne negira močosti duhov in njih prikazni, ampak celo protitežira v gotovem okviru naziranja Claircarnitov, strogih spiritistov, ki delijo, da omenim iznova človeka v materialno, astralno telo in dušo. Zanimalo bo marsikoga, če se povem, da stremi čisti, strogi spiritizem po ustanovitvi nove, očete krščanske vere. Ravno radi tega mu je postalo znanstveno raziskavanje postranska stvar in medtem, ko se druge teorije razvijajo in streme po javnosti, je ostal strogi spiritizem tam, kjer je bil. Vsa spiritistična zasedanja njegovih pristavev so postala takorekoč nekaka religiozna nabožnost in zadobila značaj obredov po cerkvah.

Predno končam, naj omenim še nekaj glede varanja in goljufije. Na stotine jih je bilo že razkrinkanih, ali ravno to je dobro znamenje, ki govori v prilog spiritizmu, kajti goljufija, sleparija ni resnica; goljufi in sleparji pa so ljudje, ki jim ne gre za stvar, ampak le za izkoriščanje. Spiritizem ostane s tem nepritakljen, v bistvu nepri-

in gospod župan so si naredili nov čik, parkrat krepko pljunili, prijeli za sejalnico in mi obrnili svoj častitljivi hrbet.

V Cerkljah še sedaj žalujejo za gospodom B. strom — tako izvrstno se je mož zastopil na ovčice. Drugače pa ni nič posebnega — kaj to, če včasih kakšna marinarica poskrbi za kakšnega angeljeka ali pa če kak član katoliških organizacij pošlje svojega pajdaša na drugi svet gledat, če res tam nič ni — to so pri klerikalcih malenkosti! Dol pod farovžem se krpa na farovškem svetu počasi katoliški dom — pravijo, da bi ga kmalu vzela burja, čeprav stoji bolj v zatijšu. Če bo pa zato slo k vragu tistih pol tucata kmetov, ki so podpisali tisto reč — kaj zato, saj bodo berači v večje čast božjo in fajmoštvo!

Zelo krasen svet je med Cerkljami in Pšato — prav nič ne zaostajajo za onima med Leskami in Steržicem. Pa izvor Pšate! Takoj pri izvoru goni velik mlin. Kar me ogovori prijazen glas — obrnem se in pred seboj zagledam postonega kmečkega moža srednjih let. Par besed in bila sva takoj prijatelja. Pa tudi v politiki sva bila takoj.

„Vidiš, Martin,“ mi je dejal moj novi znanec in prijatelj Tomaž, „včasih so pridigali: ljubite se med seboj, sedaj pa pravijo: tepite se med seboj! Kristus je dejal: moje kraljestvo ni od tega sveta, ti, ki hočeje biti njegovi namestniki, pa samo gledajo, kje bi več nagrabili. So dejal včasih, da se z dobrimi deli pridobe nebesa, zdaj pa pravijo, da z volitvami; živi, kakor hočeš, samo da klerikalno voliš, to je tako kot fajmošter reče, pa je . . . Fajmošter mora pa tako reči kot mu škof ukate, škof pa že tako naredi, kot je zasj in za tisto visoko gospodo v njegovih krogih bolj prav — — — Saj je še bog najprej sam sebi ustvaril brado, pravijo. — — — In tisti, ki je izvoljen po milosti duhovščine za poslanca, mora seveda tako plesati kot mu ti godejo — — — kmet, ubogi kmet je pa v svoji nevednosti le malta, iz katere si gospodje zidajo palače! Kdor jih ispregleda in se jim uda, že toliko zanj skrbe, da mu zamaše usta, pa drugim ga obenem nastavijo za vado — — — o nam pa, ki se ne udamo in delamo nato, da bi bil kmet sam svoj gospod, a ne igrača različnih koristolovcev, pa pravijo, da smo liberalci. Ampak jaz verujem v boljše prihodnjost, Martin, samo vsi, ki razumemo to reč, se bomo morali vkup vzeti!“

Sj mnogo pametnih mi je povedal Tomaž, zato sem se pa tudi od njega poslovil šele drugi dan.

Pred Strmolom srečam Roženovega Miha — ponudim mu semena, ali mož je hotel videti najprej moj patent, potem šele seme! Slednjič sva se pa le pobotala, pa še dober svet mi je dal.

Stopi v Predkloster v farovž, tam imajo danes možje shod pri župniku Brešarju — gelovo so različnega semena potrebni!

Ubogam Miha in grem v farovž — le malo mož sem se tam našel, pa še od teh se je zdaj eden, zdaj drugi pri vratih ven zmuzal. Par praznih štefanov je stalo po mizah, pa nekaj razbitih kozarcev — koncu sobe pa je stal ob oknu zavajen debel mož v črni ogludani suknji. Mahal je z rokami in neprestano govoril — par okoli stoječih mož je bilo kar belih od njegovih pen. Nekdo mi pove, da je to župnik Brešar.

„Pa dvorazrednico bomo dobili,“ je rekel med drugim.

„Pa ne po vaši zaslugi,“ ga nekdo prekine.

„Saj bomo morali sami plačevati,“ zamrtara nek širok močan mož poleg mene.

„Pa svojo županijo bomo dobili, bomo sami svoji Velesovci,“ je hitel vse prevpiti s hripavim glasom.

Vsi so za trenutek obmolknili ob tej novici — očitvidno ni nihče vedel ali je to dobra ali slaba novica. Še celo tisti mož, ki je prej poleg mene mrmral, je obmolknil, župnik pa je zmagoslavno privlekel en zamazan papir iz malhe in začel brati nekaj o prihodnji velesovski županiji.

„Dajte no kaj reči,“ supem tistega možakarja poleg sebe. Jezno me pogleda, tedaj ga pa spoznam: bil je Kotrjanček iz Velesovega.

„Naklade bodo večje,“ pripomni Kotrjanček.

„No, no, nič ne bo hudega,“ se zasmeje Brešar.

„Kaj, nič hudega,“ poprime zopet Kotrjanček besede.

„Treba bo plačati župana, tajnika, slugo, revežev je cel kup, dobrih posestnikov pa malo — plačevali pa bodemo, da bomo črni!“

Tedaj možakarji so imeli očividno korajžo — smejali so se previdnemu govorniku in trčnili z župnikom na srečo prihodnje županije, Kotrjanček pa mesto da bi izkotal prepričati kmete o svojem mnenju, je zapustil zborovanje in šel v gozd nad svojo divjačino.

„Izmed sebe bomo volili župana,“ pravi Brešar dobre volje, ko vidi odhajati Kotrjančka.

„Katerega pa?“ se nekdo oglasi.

„Senča!“

„Kaj šel Ta je v gozdu doma!“

„Dragarjevega Toneta!“

„Pa zakaj pa Toneta?“

Ali imate bolečine?

Revmatične, gihtične, glavobol, zobobol? Ali ste si valed prehlajenja, prepilja kaj pridobil? Poizkusite vendar bolečine odstranjajoče, ozdravljajoče, okrepevalno sredstvo Fellerjev flu d. z. zn. „Elsalfluid“. To je res dobro! To ni samo reklama! Poizkusni tucat 5 K franko. Izdelovatelj samo lekarnar Feller v Stubici, Elsaplatz Nr. 264 (Hrvaško).

Vlagateljstvo «Glavne posojilnice v Ljubljani» v vednosti Vlagatelji, ki imajo od te posojilnice še zahtevati kako vlogo, morajo te svojo terjatev prijaviti do 30. aprila 1911 c. kr. deželnemu sodišču v Ljubljani, sicer pridejo ob vsi prihranki. Kdor si torej hoče prihraniti troške, biti brez skrbi in vendar se priti do svojega denarja vsaj delno, naj pošlje svojo vležno knjižico «Glavne posojilnice» priporočeno in s svojimi natančnim naslovom na kak slovenski demarni zavod, ki bo lastniku prejem knjižice potrdil in vlogo takoj priglasil sodišču.

Podeljena je župnija Kranjska gora gospodu Andreju Kraju, župniku v Beli peči.

Posojilnica v Radovljici je darovala prostov. gasilnemu društvu v Ljubnem 50 K. Podpisano načelnikstvo se tem potom najiskrenejše zahvaljuje. — Gasilci, podpirajmo vedno le domače zavode, v prvi vrsti take, ki nam dajejo tako velikodušne darove, obenem pa so pajbolj varni za nalaganje denarja, in to je «Posojilnica v Radovljici»!

Jos. Ambrožič, t. č. načelnik.

Prebivalstvo Kranjske. Kranjska ima po zadnjem ljudskem štetju 525.083 prebivalcev. Na posamezna okrajna glavarstva se razdeli to število (brez aktivnega vojaštva) tako-le: Ljubljana (mesto) 41.711 (za 5164 več kot l. 1910), Postojna 43.222 (+ 1310), Kočevje 41.590 (— 716), Krško 55.466 (+ 2073), Kranj 52.785 (— 288), Ljubljana (okolica) 67.440 (+ 7413), Litija 36.579 (+ 809), Logatec 40.940 (+ 556), Radovljica 34.046 (+ 4598), Novo mesto 47.162 (— 1808), Kamnik 39.604 (— 416), Črnomelj 24.538 (— 1762). Gorenjski in dolenski okraji so torej močno nazadovali. Vzrok: izseljevanje.

Pasja steklina se širi. V zadnjem času so se na Kranjskem pojavili mnogi slučajji pasje stekline. Posebno okužen je okraj Kranj, Škofja Loka, Kamnik in ljubljanska okolica, kjer so se pripetili slučajji v občinah Stražišče, Smlednik, Trata, Oselica, Mengeš in D. M. v Polju. Po steklih psih je poškodovanih veliko oseb, katere so poslali na Dunaj v zdravljenje. Da se širi ta ljudem in živini silno nevarna bolezen, je prav kriva kaznjiva malomarnost nekaterih pasjih posestnikov. Ljudje ne pomislijo, koliko nesreče, stroškov in sitnosti povzročijo s svojimi, večinoma ničvrednimi psi, na katere ne pazijo in se nič ne brigajo za uradne predpise kontumacije. Želeli bi, da se vsak prestopnik kontumacijskih predpisov v interesu človeškega zdravja in življenja kar najstrožje kaznuje. Pa tudi občinstvo naj bi podpiralo oblasti in prijavilo prestopke političnim oblastim ali pa vsaj orožnikom.

Samomor na Jesenicah V soboto se je ustrelil na Jesenicah poštni oficijant g. Konrad Klinar, doma iz Krope. Bil je zelo značajan, navdušen in zaveden Slovenec. V vseh krogih je bil izredno priljubljen. Vzrok samomora je doslej še neznan.

Občinska kriza v Šiški Šiški Gospodarski konflikt zaradi vodovoda je povzročil v Sp. Šiški občinsko krizo. Odstopila sta župan, g. Pogačnik, in podžupan g. Zelenka. Za njima je odstopilo še osemnajst članov občinskega odbora, ki so s tem korakom izrekli g. Pogačniku zaupnico.

iz Begunj se nam piše: V nedeljo, 2. aprila nam je priredilo naše gasilno društvo zopet izreden užitek in zabavo. Naši vrli diletantje so uprizorili lepi narodni igrokaz «Divji lovec» s petjem v štirih dejanjih. Zanimanje za to, pri ljudstvu priljubljeno igro, je bilo veliko. Predstava je uspela proti pričakovanju izborna. Bli smo res presenečeni. Vse vloge, zlasti velike, so bile v prav spretnih rokah. Prvo mesto moramo pač dati Janeru, divjemu lovcu. Bil je v vseh momentih izvrsten in bi se smel pokazati tudi na večjem odru. — Vredna tovarišca mu je bila Majda. Igra dobro in v nekaterih prizorih res fino. Vidi se ji, da napreduje. — Obema iskreno čestitamo! — Kovač Jure je bil prav dober tip kmetkega kovača. — Vaški revček Tonček je ugajal. — Navihani in bahati Gasper je imel svojo vlogo popolnoma v oblasti. Zil, da njegovi sopivci in barantači v krčmi pri Grozdku niso bili vedno na mestu. — Dobrovoljček, fant Tine je bil prav dobro izbran tip kmetških fantov. — Pozabiti seveda ne smemo gostilničarja, debeluha Grozdka. Napravil nam je mnogo smeha in dobre volje. — Tudi ostale manjše vloge, kakor tudi petje nam je ugajalo. — Čestitamo vsemu igralskemu osebju; čestitamo tudi njegovemu potrjvalnemu voditelju g. naduč telju Zavrhu in njegovim vrli g. soprogji na uspehu, sijajnem uspehu njihovega truda. Le tako neustrašeno naprej! Na zdravi! Posetnik igre.

Gasilno društvo v Begunjah uprizori v ponedeljek, dne 17. aprila 1911 v gasilnem domu narodni igrokaz s petjem v štirih dejanjih: «Divji lovec».

Mladosten tat. Komaj 13 leten fant iz Dovja se je splazil pred kratkim v konjski hlev v Mojstrani in ukradel hlacu Antonu Obidu novo obleko. Obleko so pozneje našli pri fantu in mu jo odvzeli. Mladosten tat je izvršil tudi že več malih tatvin.

iz selške doline nam pišejo: V našem okrajnem glavarstvu je pasji kontumac. Glavarstvo pa posveča psoma tako pozornost, da je že pretirano. Sedaj je razglasilo, da morajo imeti psi nagobčnike, pa se privezani morajo biti. Čemu tako mučiti žival? Razglasilo je tudi, da bo konjar postrelil mačke, ki bi se oddaljili od doma. Ljudje se

opravičeno jeze nad tem, ker vedo, da tak maček ni kaj prida, ki le pri peči šepi. Zato pravijo, da če bo konjar streljal mačke, bo moral potem tudi miši postreliti. — Na velikonočni terek bo občni zbor sodarske zadruga na Čeznjici. Takrat se bo odločilo, če bo imel Šimona konje in sija-karja s rumenim kloubkom ali ne.

Zanimivi pogrebi. Pred kratkim se je vršil v Škofji Loki pogreb enoindesetdeset let starega invalida Petra Omejca, cerkovnika pri Sv. Ožboltu. Ranjki se je bil udeležil bitke pri Kustoci na Laškem leta 1866. Na njegovi zadnji zemeljski poti so ga spremlili tudi njegovi še živeti bojni tovariši iz Škofje Loke, to je občinski sluga Jožef Perko, posestnika Matevž Inglč in Valentin Jenko, zidar Miha Koba, vpokojeni sodni sluga Anton Klun ter žgarski delavec Andrej Bozovičar. Najmlajši med njimi ima 67 let, oslasi so pa po 70 stari. Vsi skupaj se služili pri sedmem lovskega bataljona ter so bili v ognju dne 24. junija 1866 pri Kustoci. Vsekakor zanimivo je bilo gledati te starčke, kako so s svečami v rokah izkazovali zadnjo čast svojemu najstarejšemu bojnemu tovaršu. Taki dogodki so redki.

Umetnost in književnost.

Koncert čitalniškega pevskega zbora v Kranju.

(Nekaj opomb k zborovim točkam.)

Na belo soboto priredi naš pevski zbor zopet koncert. Izvajanja samega ne smemo kritizirati ob sleherni točki s strogo koncertnega stališča; zakaj pevski zbori po deželi se morajo boriti večkrat s težočami, ki so zborom v večjih mestih v maršikaterem pogledu docela tuji. Vendar pa je gotovo, da so se redni koncerti našemu cenjenemu meščarstvu priljubili, ker se opaža, da zbor od leta do leta vedno napreduje; saj ima stalne pevске vaje moški zbor že nad deset let, mešan zbor pa štiri leta.

Pri sobotnem koncertu se pojeta dva moška, en ženski in pet mešanoh zborov, zadnji s spremljevanjem orkestra «Sloga». Prvič nastopi v Kranju gospod profesor dr. Pavel Kozina, ki je posnan v Ljubljani kot izvrstno izšolan pevec s simpatičnim tenorom.

Vse pevske točke, ki so prirejene za spremljevanje klavirja, spremlja gospa Anica Pirnatova, ki nam je prav dobro znana že s mnogih prajšnjih koncertov.

Izvajajo sedeče skladbe v naslednjem redu: Št. 1. Oskar Dev, skladatelj in sednik v Škofji Loki, je Kranjčanoma vrlo dobro znan, ker je že parkrat sodeloval pri naših koncertih, a tudi sicer rad prihaja k našim pevskim prireditvam. Izrednih zaslug za slovensko pesem si je pridobil zlasti s tem, da je nabral in objavil korotke narodne popevke. Njegova «Zarja» je ena težjih kompozicij. Lep je srednji del, ki ga izvaja trglašen ženski zbor, mogočen pa konec, ko se vzmešeno slika pozdrav prihajajoče zarje.

Št. 2. Jakob Aljaž, župnik na Dovjem, je naš pristni planinski pevec. Menda se je zaljubil v krasne pesmi S. Gregorčičeve, zakaj nihče izmed skladateljev ni zložil na njegovo besedilo toliko pesmi, kakor on. Res je, da n zahtevaje njegove skladbe od pevcev posebnih spretnosti, a mišne in melodijozne so, zato pa bodo sigurno ostale pevcem in poslušalcem mile ljubljenske. Pesem «Na bregu» je eden njegovih najefektnjših moških zborov.

Št. 3. a) Fran Gerbič je že nad petindvajset let vodja «Glasbene Matice» v Ljubljani. Dasi je pesem «Pogled v nedolžno oko» komponirana na razne načine od mnogih skladateljev, vendar je tudi ta skladba lep solo-pev, v katerem je vzdel skladatelj namenoma za podlago neko znano melodijo.

b) Dr. Gojmir Krek, skladatelj in urednik «Novih Akordov» na Danaju, se nam predstavi v najnovejši skladbi «Šum vira in sešira». V naše glasbo je uvel moderno strujo in priznati se mu mora, da jo vodi že nad deset let z vsežo in sredno roko. Od solista zahteva mnogo: pri tej pesmi mu je napisal na kancu zgornji h.

Št. 4. Emil Adamič. Ta skladatelj, sedaj učitelj na Guri-Metodovi soli v Trstu, je eden najplodovitejših slovenskih glasbenikov. Ne dobi skoraj stevnike «Novih Akordov», kjer ne bi bilo po več njegovih del. Je izreden talent, vedno izviren in vedno popolnejši. Skladba, ki se poje ta večer, nam je že znana. Pevski zbor je je izvajal letos v Ljubljani ob I. koncertu pevske «Zveze» s prav lepim uspehom. Kompozicija zahteva posebno mnogo od moškega zbora, pa tudi ženski in mešan zbor hoče na mnogih krajih dovolj izveščanih in pazljivih pevk. V najtistem pianissimu se posiljavlja dekle od svojega fanta.

Št. 5. Hrabroslav Volarič je eden onih skladateljev, ki so nas zapustili vse prekmalu. Star nekaj nad 30 let, je umrl za sušico kot učitelj na Goriskem. Melodijozne so njegove skladbe vse po vrsti. «Divja rožica» je nežen dvospjev poln miline.

Št. 6. Ivan pl. Zajc je največji in najplodovitejši hrvatski skladatelj. V pesmi «Črnogorac Črnogorki» prosi ranjen Črnogorac, naj se maščuje Črnogorka in ž nje preostali slovi z mečem nad turškimi krvniki. Krasna, a pretresujoča bojna pesem je to.

Št. 7. a) Franc Dolžan: «Vrtec ogradiła bema». Med onimi, ki marljivo nabirajo med nami narodne popevke, je tudi profesor Fr. Dolžan. Ze pred leti je poslal lepo zbirko narednih pesmi «Glasbeni Matici», ki jih ob priliki ponatisne. Lasko leto sta se peli pri koncertu njegov moški zbor «Barka zaplavala» in mešan zbor «Dobro jutro, Ursika!» Saljivo-zbadljiv narodni ton je v tej harmonizaciji, pogodan prav hvalno.

b) O. Devova: «Barčica» je beneška narodna pesem, v kateri se nam pripoveduje, da se posiljavlja jokajoča deya od fanta, ki se odpelje iz pristana daleč v tujino, iz katere se ne vrne več. Naš narod je silno bogat v iznajdbi izvernih melodij: črez 800 slovenskih narodnih pesmi z različnimi variantami je doslej že nabranih kot pristno narodno blago.

8. a) F. S. Vilhar-Halski je naš rejak z Notranjskega, a prebiva že dokaj let med bratskim narodom hrvatskim. «Nezakonska mati» spada med starejše njegove kompozicije, a se vsled prikupljivosti še sedaj rada poje.

b) Josip Prochazka je rodom Čeh in sedaj profesor na praškem konservatoriju, pred leti pa je bil učitelj «Glasbene Matice» v Ljubljani. Zložil je dosedaj več samospjevov in dvospjevov, več skladb za klavir in gosli ter za klavir in violončelo. Za komorno glasbo ima neprecenljivih zaslug. Naš zbor je pel pred leti njegov učinkujoč mešan zbor «Ljubezem», v soboto pa bomo čuli njegov samospjev «Poslednja noč».

c) Anton Lajovic je eden najpomembnejših slovenskih skladateljev. Absolviral je dunajski konservatorij z odliko, kjer se je posvetil zlasti kontrapunktu in kompoziciji. Poleg tega je dovršil pravne studije in je ravno v tem času dodeljen tukajšnjemu sodišču. Velik je slasti v snovanju izvernih simfoničnih skladb, zakaj na tem polju je med Slovenci doslej edini. Od pevcev in spremljevalcev zahteva visoke naobrazenosti, zato se je doslej proizvajalo le malo njegovih del. Samospjev «Serenada» je prirejen za klavir, prvotno je bil zasnovan s spremljevanjem orkestra.

9. Dr. Anton Schwab, zdravnik v Celju in pevovodja celjskega pevskega društva, zaključil naš koncert s skladbo «Dobro jutro». To je mi-kaven koncertni valček, ki ne stavi niti na orkester, niti na mešan zbor sitnih ovir. Kot prikupljiv ples je med Slovenci ljubka novost, ki gotovo vsaj za hp pozivi tudi zakrknjene plesalce. Skladba je dolga, efektivna in lahke umljiva. Devova «Zarja» in Schwabovo «Dobro jutro» sta komponirani na isto besedilo — in vendar kolika razlika med obema skladbama.

Vstopnice se dobivajo v predprodaji v trgovini gospoda F. Sajovica in na večer koncerta pri blagajni. Spored in besedilo pesmih se pošljejo slavnomu občinstvu na dom.

Ker je vse dobro nastudirano in je pevski odsek za dostojno prireditve storil vse po svoji najboljši volji, pričakovati se torej sme, da stori tudi mešanstvo svoje, kar naj posvedoči najstevilnejši obisk.

V. R.

Loterijska srečka dne 9. aprila t. l.

Trst 12 70 89 65 22

Le tedaj

doseže kakovost fine zrnate kave svojo polno veljavo, če voli cenjena gospodinja kot kavni pridatek najzanesljivejšo vrsto!

Najbolje storite,

če uporabljate izdelek, ki se je izkazal že desetletja kot najboljši, „pravega: Francka.“ iz tovarne Zagreb, vendar pa izrecno le onega s kavnim mlinčkom kot tovarniško znamko.

Najboljša izdelava in najvišja tehnična popolnost

PREMIER

Krasni ceniki zastoj. | Edina prodaja
Lovr. Rebolj, Kranj

«Ker zna tako izvrstno z grunta prodajati parcele!» Razposajen grohot sledi tem besedam — očitno Tometa ni bilo zraven.

«Ali pa Sajovica!»

«Seveda — ker zna tako izvrstno postavljati znamenja!» Izprevidel sem, da v tej družbi ne bom modrejši, zato grem ven in stopim v cerkev, ki je bila ravno odprta. Prijatelj mi je pripovedoval, kako krasen luster imajo v Velesovem, da so pred dvema letoma zanj nabrali in da ga baje takega umetniškega dela na celotnem Kranjskem ni. Radoveden stopim notri — toda o lustru ni na duha, ne sluha! Potegnil me je torej moj prijatelj, kakor je tudi s tem lustrom Brešar najbrž nekoliko potegnili svoje prelube ovtice.

Ob cesti v Velesovem zagledam nizko, pobe-ljeno hišo z nadpisom «Gostilna Sajovic».

«Aha, to je tisti Sajovic, ki nosi črno suknjo,» mi pade v glavo. Sicer pa pravijo, da on potrebuje precej semena — morda bo kupil kaj!

Stopim notri. Kobasar, Krašovec, Kobilekar, Martojek — vsi sede krog mize, v sredi pa Sajovic. Zelo bahaske govore, kdo ima več in kdo je že več skozi djal — očitno je Sajovic prvi med mojstri, ker tistega znanega mlatiča iz Senčurja ni zraven. Ponudim jim semena.

«Saj se svojega ne moremo nikamor prav odjati,» se zareže mojje.

«Potem mi pa prinesi en kozarček slivovke!»

«Zganja ne — če hočeš vina,» odvrne Sajovic slabe volje.

Sel sem z njim v vežo in videč, da je moč slabe volje, uborem druge strune.

«Jaz, čestitam, gospod načelnik! Vsaka čast se najprej vam ponudi, čeprav ste pred kratkim zrla farje še kosmate, gospod načelnik!»

Tedaj se mu je pa tjasalo lice in prisedel je k meni.

«Znat' se mora! Jaz sem te vedno isti kot sem bil — ampak klerikalci mene potrebujejo, jaz pa nje. Opi bi pri nas brez mene nič ne pomenili — saj ste vidili te slave v hiši, katerim moram biti zdaj prijatelj — jaz sem jim pomagal do zmage, oni pa meni do stolčkov. Sicer pa — čakajte, bom malo letošnjega prinesel pokusit!»

Prinesel je steklenico slivovke — bila je res izvrstna.

«Pet tisoč litrov sem ga skuhal zadnji dve leti — polovico ga popijemo kar doma!»

Visoko število — ali njegov nos je pričal, da moč govori resnico.

«Kdaj vam bom pa lahko čestital k županstvu, gospod načelnik?»

«Ne vem, če kaj kmalu. Upam, da bomo maščarja spravili po kobile na Hrvaško, če ne bomo pa Velesovci kar sami naredili občino — veste za senčursko občino sem malo preveč v strani, župan je pa najbolje, da je v središču.»

«Ampak vaša značajnost in neomadeševanost, gospod načelnik, bo premagala tudi te ovire. Toda povejte mi, ali se vam nič ne toži postarih svojih liberalnih prijateljev, ali se nič ne sramujete stopiti pred nje kot uskok?»

Malo zardel je tu moč — očitno vem ga zadel.

«Iz začetka že — se na cesto se nisem skoro upal pokazati. Ali počasi se človek navadi — saj mi s častmi hlade klerikalci to neprijetno strma, toda popolno zalomestilo pa le to ni za stare svoje prijatelje, s katerimi smo mislili, če smat stopili vkup bodisi v Kranju na trgu ali pa pri kakšnem prijatelju, da je cel svet naš. — — —»

Da bi se me le tako ne izogibali se — — — saj nisem kužen. — — —»

Moč je začel postajati žalosten ob starih spominih; ker ne ljubim take družbe, sem se poslovil in šel dalje — kaj sem se dalje nabral, bom pa povedal drugič.

Is Begunj pri Lescah. Pred tremi leti je stopil pri nas v zadušeni pokoj gospod župnik Košmelj. Bil je blega duša, ki se ni brigal za politiko in njegovo geslo so bile vedno besede Zvečičarjeve: «Moje kraljestvo ni od tod». Po tem geslu je živel, deloval in util tako na priznici, kakor v izpovednici in v življenju sploh. Za olepšavo cerkve je daroval nad 40 000 kron, koliko pa je še drugih, manjših stvari popravil na svoje stroške. V sled njegovih zaslug ga je takratni nepredni napredni občinski odbor imenoval častnim občanom. To je bilo sicer gotovim krogom trn v peti, toda mi smo točili solze, ko se je poslovil od tod. — Za njim je prišel novi župnik, sedanjí gospod Kleindienst. Tudi malo ni podoben svojemu predniku. In te je tudi takoj pokazal. Prve delo mu je bilo, da je zopet zbornal skupaj Marijino družbo, ki je štela 90 članic. Potem je ustanovil izobraževalno društvo in podružnico «Slovenske streže». Njegov pomagač, Krosičev lemanatár, je lovil nato in nalovil tudi na razne naše ljudi vseh vetrov. Enkrat jo je pri tem svojem poslu tako skupil, da je njegov frak kar plesal za njim. Tako ima sedaj izobraževalno društvo članstvo precej dvomajšnje vrednosti. Marijina družba že prihaja do spoznanja, da je človek tudi brez te družbe lahko, ali pa se ložje, posten kristjan, zato se članice zadnjega obšnega zbora sploh niso udeležile. Pol ure po naznanjeni uri jih je čakal župnik v sakristiji, pa nobene ni bilo. Župniku ne ostane torej od Marijine družbe drugega kakor zastava,

katero pa lahko porabi za podružnico sv. Petra. Prejšnji župnik je namreč, predno je stopil v pokoj, daroval 800 kron za bandero te podružnice in denar pustil novemu župniku. In kadar bo gospod župnik napravil bandero za podružnico sv. Petra, ki je že stara in zakrpano, takrat si lahko pomaga z zastavo Marijine družbe, da bo nove tem lepše in veličastnejše.

17 50—12

Dama

ki hoče pospševati kožno nego, ki hoče izgubiti pege, ter doseči nežno mehko zožo in bel teint, se umiva le z

Steckenpferd Milijne mlečne mlie (znamka Steckenpferd)

tvrdke Bergmann & Co., Tešin ob Lab. Komad po 80 v se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in trgovinah s parfumom i. t. d.

V Kranju, dne 15. aprila 1911.

Bienertova vlada si je dovolila s § 14 proračunski provizorij za — devet mesecev. To je vrhunec absolutistične samovolje, zakaj Bienert si ne dovoljuje sredstev le za tisto dobo, ko ne more o njih odločati parlament, ker ga je razpustil, ampak že naprej za tisti čas, ko bo novi parlament ne le zbran, ampak ko bo imel že več kakor dovolj časa, da sklene, če dovoli vladi kaj ali nič. Bienert jemlje ustavno pravico za tistemu parlamentu, ki bo šele izvoljen.

Rekrutni kontigent za leto 1911. S cesarskim ukazom od 6. aprila 1911. je po § 14. državnega temeljnega zakona določen rekrutni kontigent za armado in vojno mornarico za leto 1911 na 103 100 moč, od teh 59.024 za kraljestva in dežele, zastopane v državnem zboru, rekrutni kontigent za ve-jaško brambo na 19.240 razen rekrutov Tirolske in Predalrske. Ukaz je stopil v veljavo z dnem razglasa.

Češki socialni demokrati so sklenili postaviti za državnozbornske volitve kandidata v vseh okrajih, izvemši v četrem moravskem volilnem okraju, kjer kandidira profesor Masa ryk. S tem hoče stranka izraziti svoje soglasje z bojem, ki ga je Masaryk vodil proti Aehrenthalovi zunanji politiki.

V Bukovini so imeli pred kratkim državnozbornske volitve po novem volilnem redu, s katerim je vpeljan narodni kataster in veljna obveznost. Ruska stranka je pri teh volitvah popolnoma pogorela; v rusinskem katastru je zmagala mladorusinska stranka. V černoziškem okraju je izvoljen socialni demokrat Haviščuk. On je prvi socialist, ki pride v bukovinski deželni zbor.

Za predsednika ruske dume namesto Gučkova, ki je odstopil, je izvoljen poslanec Ruz-ztanko. Tudi on je član stranke oktobristov kakor Gučkov. (Oktobristi se imenujejo pristavi tiste ustave, katero je bil car razglasil s svojim manifestom dne 31. oktobra 1905., ki pa je je pozneje popačil.)

Veliki korupcijski aferi so prišli v Parizu na sled. V ministarstvu za notranje zadeve so aretirali tri osebe, ki so osumljeme, da so kradle važne dokumente in jih prodajale tujim državam. Glavni okrvljenec je konzularni elev René Rouet; z njim v zvezi je bil neki Bernard Mainon in njegov tajnik Pallier. Hane preiskave pri njih so baje razpršile vsak dvom o njihovi krivdi.

Novo republike so proglasili prebivalci v Sal-cih, na turško-črnogorski meji. Imajo že svoje zbornice in pobirajo colaine. Republika ima okrog 5000 prebivalcev. Seveda najbrže stalna ne bo, a značilno je za turške razmere, da je kaj takega sploh mogoče.

Z ozirom na po vseh občinah se vrteče volitve priporočamo knjigo: «Najnovejši občinski red in občinski volilni red». Cena 60 vin., s poštnino 70 vin. Dobiva se v naši tiskarni.

Novičar.

Novo napredno politično gospodarstvo društvo se je ustanovilo v Železnikih. Pravila tega društva za Železnike in okolice s sedežem v Železnikih je deželna vlada potrdila. V najkrajšem času se skliče ustanovni občni zbor.

Smešni ljudje. Vse prebivalstvo od Kamnika do Kranja želi, da se izpelje tod železnica. Le nekaj omejenih ljudi hoče, da jih se plazili kmetje po kolenih okoli njih, da jih ti častihlepneži in mešetarji smejo pogledati. Jozi j.h. da gorenjska kmečka stranka ni vprašala, ali se naj izreče postavno ji zajamčenem potu za pridobitev železnice. V postev prihajata dve progí: ali Motnik-Kamnik in od tod izpeljana v Kranj, ali Motnik-Demžale, kjer bi se izpeljala po sedanjem tiru v Ljubljano. Kmečki stranki je to znano, zato se je zavzela za prvoimenevano progó, ker bi bilo deleznih te do-brote več prebivalstva. Nekateri gospodje pa hočeje sedaj sedeti na dveh stolih. Vprašanje železnice razpravljati javno, samostojno, jim ni ljubo.

Zato pa s kolom po kmečki stranki. A ne bode slo tako lahko. Če se jim ljubši stranski nameni, tudi prav, ljudstvo želi železnice. In ljudstvo je moč, kmečko prebivalstvo je država v državi, katero je prva oblast in si ne bode pustilo slepomisiti. Je res hudo, če potem ljubljanski gospodje prično spuščati psice, dokler o zadevi niti poučeni niso. Kmečka stranka je tako pravilno postopala, da je najplivnejši osebi v Cerkljah, katera pripada Slovenski ljudski stranki, ponudila skupno aranžiranje shoda. Odgovor te beebe je bil: saj je vse zastoj; stvar je končana, ker je danes getovo, da se izpelje progá Motnik-Demžale in ona na Kamnik odpade; pustimo to stvar! Ker pa je ravno v takem položaju ljudskega glasu, je sklicala gorenjska kmečka stranka sama shod. Taka je zadeva, iz česar se vidi, da nekateri poslanci kujejo neka, sicer bi zaupniki Slovenske ljudske stranke ne mogli s tako sigurnostjo govoriti o stanju gorenjskega železniskega vprašanja.

Oton Zupančič v Kranju. Na dunajskem prostem ljudskem odru so predstavili deveto Beethovenovo simfonijo. Ljudstvo je poslušalo z napeto pozornostjo. Ko so glasovi na odru utihnili, je vladala po vseh gledaliških prostorih grobna tišina. Ta tišina je trajala kakih pet minut. Potem je elementarno izbruhnulo navdušenje občinstva in nastal je prav orkan. Etbin Kristan, ki je dne 8. t. m. predaval v naši čitalnici o Otonu Zupančiču, je izvajal v prvem delu svojega govora, da leži v človeški duši hrepenenje po lepoti. V človeški duši sploh, ne glede na stan, na premoženje, na izobrazbo, na spol. Ni samo tercijalstvo, pa tudi ne samo versko prepričanje, ki goni naše ljudi ob nedeljah trumoma v cerkve. Katoliška cerkev zna zelo previdno in uspešno računati s tem čutom. V velikih potezah je risal govornik to večno človeško hrepenenje po lepoti, kazal pa tudi na dejstvo, kako nas poklic, tok časa, naši posli ovirajo uživati lepoto, in večkrat nam jemljejo vso sposobnost čutiti lepoto. Kultura je in samo ta, ki daje življenju vsebino in vrednost, živi le tisti in le toliko, kolikor je deležen kulture. Grki in Rimljani niso bili takrat na višku svoje moči, ko so nagražili v Aziji in Evropi ogromnih zakladov ter jih prepeljavali v Atene in Rim, temveč takrat, ko je najbolj cvetela njih znanost in umetnost. Mi smo majhen narod, ki nima zgodovine, ne samostojnosti, ne lastne kulture. Vendar pa smo tudi delavci na polju kulture. Tak delavec na polju kulture je bil Prešern, tak delavec je bil Gregorčič, dokler mu niso vzeli soka in polomili kosti. Tak delavec je Oton Zupančič. Kar sta Nemcem Demel in Lilienkron, kar je Italijanom d'Anunzio, to je nam Oton Zupančič. Danes reprezentira višek naše kulture. Ni ga meriti po šolskem merilu. Neumestno bi bilo, debatirati o tem, ali je Zupančič lirik, epik ali dramatik, ali je klasik ali dekadent. On je pesnik. Kar čutimo mi enkrat, vidimo iz ene strani, umevno deloma, to čuti on tisočkrat, to vidi on z vseh strani, to ume popolnoma. — In velik kapital je njegov polni, zvoneči, neposredni, pravi slovenski jezik. — Etbin Kristan je eleganten govornik, s širokim obzorjem, finim nianstranjem, in kaže pri kočljivih točkah toliko delikatose, da ga gre lahko brez skrbi poslušati vsaka institutka. Pri njegovem predavanju smo čutili zopet enkrat, kako čudovito moč ima živa beseda na človeška srca. Kot neznanec je stopil pred občinstvo, ali takoj po prvih stvkih je dobil polno moč nad poslušalci, ustvaril duševno vez med govornikom in občinstvom, ki se ni niti najmanj pretrgala med celim, skoro dve uri trajajočem predavanjem, med katerim se je občinstvo tudi prepričalo o govornikovi izvanredni deklamatorski umetnosti.

Volitve v ljubljanski občinski svet so razpisane za dan 25. aprila. Postavljenih je 360 kandidatov.

Škofovi zavodi. Ljubljanski škof je sezidal v Št. Vidu zavode, v katerih naj bi se šolali sinovi naših revnih kmetovalcev. V vsaki vasi se je nabiralo za te zavode. Kmetom so obljubovali, da se bodo njihovi sinovi potem lahko zastopali šolali, da bodo zastopaj dobivali hrano in sploh vse, kar bodo potrebovali. In še zdaj se nabira po cerkvah za te škofove zavode. Toda vse tiste obljube so bile popolnoma navadna laž. Stari morajo za sinove presneto drago plačevati. Cilih 40 K mesečno zahteva škof od vsakega dečka. In ti dečki imajo razventega še prav zelo slabo hrano. In to naj bo ona dobrota, ki jo je obljuboval škof našemu kmetovalcu. Zato pa upamo, da naš kmetovalec ne bo več tako neumen, da bo dajal za te nepotrebne škofove zavode pri raznih prilikah svoje krvavo prislužene krajcarje. Naš kmetovalec ima pač druge potrebe, ne pa da podpira podjetja, od katerih ima edinole škof dobič-k.

Velika regata na Bledu. Ljubljanski športni klub namerava prirediti letošnjo sezono na Bledu regate, to je tekmo z dirkalnimi čolni. Tako prireditve bi bilo tako iz športnih ozirov kakor tudi iz razlogov tujkega prometa samo pozdraviti.

Ker so razpisane državnozbornske volitve, opozarjamo na: «Novi državnozbornski volilni red s zemljevidom in imenikom volilnih okrajev na Kranjskem, Štajerskem, Koroskem in Primorskem. Cena 60 v., s poštn. 70 v. Dobiva se v naši tiskarni.

Ljubljana
Prešernova ulica št. 9

Gričar & Mejač

Ljubljana
Prešernova ulica št. 9

uljudno naznanjata, da je zaloga za pomladansko sezono tako v oblekah za gospode in dečke kakor v konfekciji za dame popolna in se priporočata za prav obilen poset, zagotavljajoč točno in solidno postrežbo.

52 6-4

St. 268

Vabilo

X. redni letni občni zbor

Okrajne hranilnice in posojilnice v Škofji Loki

registr. zadruga z neom. savezo
ki se bo vršil

v petek, 21. aprila 1911 ob 5. pop. v tukajšnji mestni dvorani.

DNEVNI RED:

1. Poročilo o izvršeni obiligatorni reviziji.
2. Potrjenje računskega zaključka za leto 1910.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. I. volitev načelstva in računskih pregledovalcev.
5. Priloženja remuneracije načelstva.
6. Slučajni predlogi po § 36 pravil.

Opomba: Ako bi ob določeni uri ne bil zastopen v § 35, prvi odstavek pravil predpisani del vplačanih deležev, se v smislu določila tega paragrafa razpiše za pol ure pozneje drug občni zbor na istem mestu in z istim sporedom. Ta občni zbor sme potemtipej sklepiti brezpogojno.

V Škofji Loki, 12. aprila 1911.

Načelstvo.

JOS. WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA,

Slomškova ulica št. 4.

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko inženjersko podjetje.

Žično omrežje na stroj, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, vešna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike i. t. d.

Specijaliteta: 61 52-14

valjični zastori (Rollbalken).

Glinaste peči 71 52-14

štedilnike, banje za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah, trpežno in cene priporoča

Avgust Dreise

prva in največja tovarna peči in glinastih izdelkov v Ljubljani.

47 12-3

MASTIN

dosedaj edino krmilno, maščobno, varnostno sredstvo, ki se izdeluje po predpisu doktorja pl. Tenkóczyja, se da vsak mesec 1-2 krat polno pest med krmo.

Kdor hoče imeti zdravo in krepko živino, naj zahteva pri svojem trgovcu prav odločno ::

„MASTIN“.

Jako zanimiv, zabaven in poučen list s slikami je

„Ilustrovani tednik“

ki izhaja vsak petek in stane četrtletno le 1 krono 80 vin.

Zahtevajte ga povsod! Naročite ga in inserirajte v njem! Naslov: „Ilustrovani tednik“, Ljubljana.

Traverze,

železniške šine,

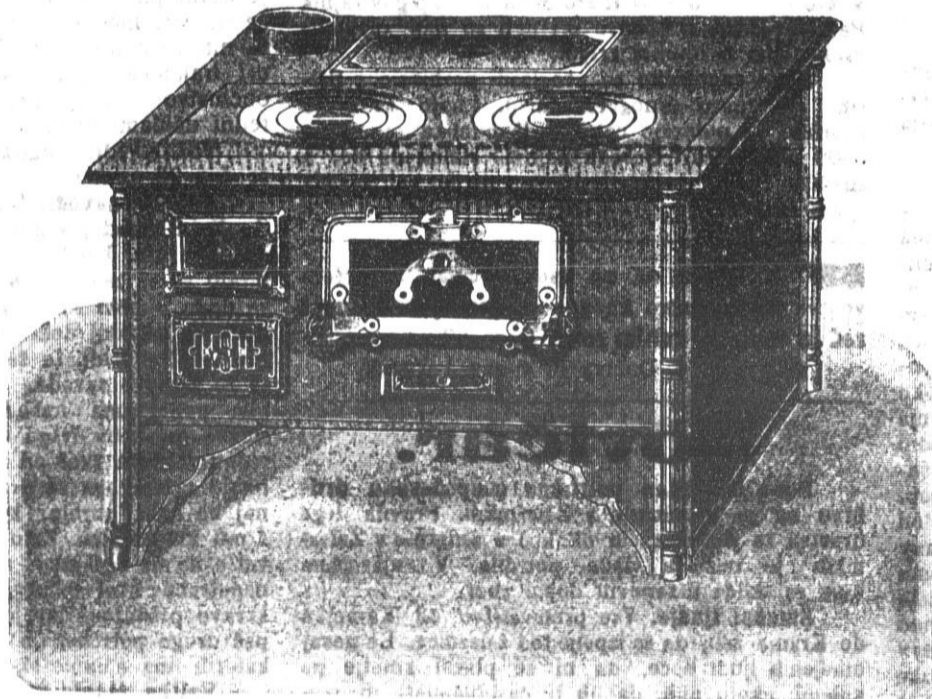

dalmatinski cement, Eternit,

mreže in žico za ograje, vodovodne cevi,

86-1

štedilnike,

kotle, cevi iz

kamenščine,

vsakovrstno

rokodelsko

in poljedelsko

orodje prodaja po zelo znižanih cenah

Veletrgovina

„Mercur“

P. Majdič v Kranju.

Zaloga oljnatih in suhih barv ter Tomaževe žindre.

